

TUDNIVALÓK, INFORMÁCIÓK

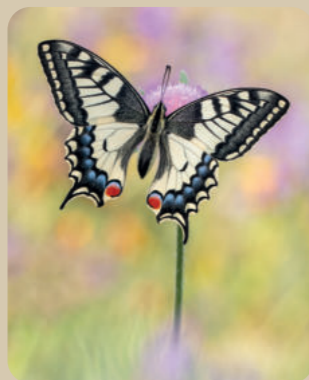
> Figyeljünk rájuk is!

Az MME égisze alatt az év madarával együtt már három év faja kerül megválasztásra.



Az év kétéltűje az alpesi göte, amely egy kevésbé ismert götefaj, nálunk 5400-6300 példány él belőlük. Hazánkban legfőképpen a klímaváltozás és a vele járó csapadékhiány, az erdők kitermelése, az elhibázott haltelepítés, a vizek szennyezése is veszélyezteti.

Az év lepkéje a fecskéfarkú lepke. Igen elterjedt faj, majdnem az egész északi féltekét benépesíti. Nálunk a hegy- és dombvidékeken gyakoribb. Három nemzedéke áprilistól – melegebb években már márciustól – repül egészen szeptemberig.



> Még mindig tart a Nagy téli madárles!

Sikeresen indult, és még **2023. február 28-ig tart** az első olyan madármegfigyelési programunk, amelyet a lakosság számára indítottunk. **Bárki részt vehet benne**, és még csak komoly felkészülés sem szükséges hozzá, **csupán harmincpercnyi figyelem.** Csak meg kell számolni a környékbeli parkok, kertek madáretetőinek madarait fajonként és az adatokat rögzíteni egy adatlapon vagy a Turdus nevű telefonos applikációban. Mi pedig összesítjük az adatokat. **Minden számlálás fontos, értékes információkat jelent a munkánkhoz.** Részletes útmutató itt: <https://www.mme.hu/teli-madarles>



A MAGYAR MADÁRTANI ÉS TERMÉSZETVÉDELMI EGYESÜLET 2023/1. SZÁMÚ HÍRLEVELE

Köszöntőlevél	1
Idén a barkóscinegére és a nádasokra figyelünk!	2-3
Tudnivalók, információk	4
Hogyan segítheti a munkánkat?	4

A Balaton és a Fertő tó környéki nádasokról tavaly sokszor volt szó – sajnos legtöbbször az aggodás hangján. A tóparti építkezések egyre többet hasítanak ki a tavainkból és a nádasainkból. Pedig a nádas a biológiai egyensúly, a tó természetes élete szempontjából is létfontosságú – amellet, hogy csodás madaraknak ad otthont és menedéket.

Egyesületünk 1979 óta választja vagy szavaztatja meg az **év madarát**, mellyel kiemelten foglalkozunk tizenkét hónapon át, így szeretnénk felhívni a figyelmet a gyakran kevésbé közismert madárfajokra és élőhelyeikre. Idén a **barkóscinege** az a madár, amely a középpontban áll, és a **vízpartok, nádasok**, amelyek ennek a kedves kis madárnak egész éves élő- és költőhelyét jelentik.

Persze idén is folytatódnak a megkezdett madár- és természetvédelmi programjaink. De a kabátunk hajtókájára 2023-ban a barkóscinege jelvényét tűzzük: mentsük meg a jövőjüket!

Madárbarát üdvözlettel:



Dr. Halmos Gergő
ügyvezető igazgató



Barkóscinege
(fotó: Babos Rita)



A madarak védelme elképzelhetetlen környezetünk megóvása nélkül. Éppen ezért nyomtatjuk hírlevelünket újrahasznosított papírra.

HOGYAN SEGÍTHETI A VIZES ÉLŐHELYEK VÉDELMEBEN VÉGZETT MUNKÁNkat?

MIRE FORDÍTJUK TÁMOGATÁSÁT?

2000 Ft

a tudás átadására Az év madara program keretében

5000 Ft

monitoringtevékenységre

10 000 Ft

az élőhelyvédelemre, a nádasok megőrzésére



Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület

Címünk: H-1121 Budapest, Költő u. 21.
Bankszámlaszámunk: 11712004-20249829 | Adószámunk: 19001243-2-43
Honlapunk: www.mme.hu | E-mail: mme@mme.hu

Impresszum:

Kiadó: Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület | **Felelős kiadó:** dr. Halmos Gergő | **Lapalapító:** Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület | **Példányszám:** 33 700
Hírlevél-előállítás: Human Dialog Kft. | **Szerkesztőbizottság:** Bodnár Katalin, dr. Halmos Gergő, Karcza Zsolt, Orbán Zoltán, Skrionya Barbara

Kiadó és szerkesztőség címe: 1121 Budapest, Költő u. 21.; telefonszám: +36-1 275-6247/123 (H-P: 9-12 óra)

Jelen hírlevelet a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (székhely: 1121 Budapest, Költő u. 21.; e-mail: mme@mme.hu; telefonszám: +36-1 275-6247/123; a továbbiakban: „Adatkezelő”) küldte Önnek. Adatait az Adatkezelő az Ön hozzájárulásával kezeli, mivel korábban adományozott, és hozzájárult adatai kezeléséhez. Az adatkezelés célja az Adatkezelő munkájának bemutatása. Az Adatkezelő az adatokat nem továbbítja harmadik személy részére. Az Adatkezelő az irányadó jogszabályok alapján vesz igénybe adatheldolgozót. A jelen levél küldése során adatheldolgozóként a Human Dialog Kft. jár el (hírlevél előállítás, címlista kezelése). Az Adatkezelőtől tájékoztatást kérhet adatai kezeléséről, jogában áll kérni azok helyesbítését, törlését, kérheti az adatkezelés korlátozását, valamint hogy az Adatkezelőtől az adatokat géppel olvasható formában megkapja. Kérelmét az Adatkezelő fent írt elérhetőségein terjesztheti elő. Amennyiben nem kíván a jövőben hasonló megkereséseket kapni, vagy módosítani szeretné adatait, kérjük, jelezze az mme@mme.hu e-mail-címen, és a +36-1 275-6247/123-as telefonszámon (H-P: 9-12 óra) vagy a 1121 Budapest, Költő u. 21. címre küldött levélben. A kérelmet az Adatkezelő legkésőbb egy hónapon belül teljesíti. Jogellenes adatkezelés esetén a Nemzeti Adatvédelmi és Információs Zsűri Hatóság (www.naih.hu) fordulhat.

IDÉN A BARKÓSCINEGÉRE ÉS A NÁDASOKRA FIGYELÜNK!

2012 óta immár hagyományos módon tavaly is meghirdettük az év madara szavazást. Bár a függőcinege és a nádirigó is sok voksot kapott, 41%-kal a barkóscinege lett az első. Nem véletlenül esett a választás vizes élőhelyeink három madarára: szerettük volna felhívni a figyelmet a parti nádasok fontosságára és védelmére.

Ahogy az emberi beavatkozás egyre több és több vízparti szakaszt érint, úgy szűkülnek azok a területek, ahol ezek a csodálatos madarak meg tudnak telepedni. Pedig a természet sokszínűsége olyan érték, amelyet óvnunk és védenünk kell. Az az egyensúly, amelyet ezek összessége jelent, rendkívül fontos nemcsak a benne élő állatok és növények, hanem az ember számára is. Közös érdekünk, hogy amennyire csak lehet, megőrizzük természeti környezetünk ép-ségét, madaraink élőhelyeit.



A barkóscinege természetes és mesterséges vizek széles nádas-gyékényes szegélyzónájában éli egész életét. Közép-Ázsiában nagy elterjedési területe van, egészen Mandzsúriáig. Európában viszonylag ritka, szigetszerűen fordul elő, Magyarországon kívül leginkább Németországban, Hollandiában és Ausztriában. Hazánkban a Balaton, a Velencei- és a Fertő tó mellett a nagy halastavak, tőrendszerek mellett sétálva találkozhatunk vele. A sűrű nádasban elsőként szinte mindig csilingelő hangja árulkodik jelenlétéről.

Nevét a hím szem alá érő, barkóyszerű dísz tollazatáról kapta. És bár cinege néven emlegetjük, valójában nem tartozik a cinegék

közé, ma már a rendszertanban egy külön család egyetlen fajaként ismert.

Mivel Magyarországon a klímaváltozás miatt egyre több helyen száradnak ki a vizeink, a mocsarak, nádasok, a folyók vízhozama is egyre csökken, illetve a vízparti nagy beruházások következtében az amúgy élettől hemzsegő vizes, ártéri területek egyre szűkülnek, így az élettere is egyre kisebb. A szélesebb nád- és gyékényszegélyeket kedveli igazán, különösen akkor, ha többéves avasnád-foltokat is talál. Itt elérhető ugyanis számára elegendő és megfelelő táplálék: tavasszal és nyáron rovarokat, apró csigákat és pókokat, télen pedig a nád magját fogyasztja.



Fotó: Polgár Márta



Fotó: Bajor Zoltán

Ez az apró, színpompás madár csak 12-13 cm hosszú, és mindössze 12-18 grammot nyom. Fészket a nádas alsó részére, a víz fölött kb. 30-40 cm-re építi, ahol a régi („avas”) töredezett nád halmaza megfelelő védelmet biztosít számára. **Egy életre választ párt magának.** Évente kétszer-háromszor költ, párjával együtt építi meg a fészket, majd a fiókákat is közösen gondozzák. A fiókák már 2 hetesen kirepülnek a fészkekből, 3-4 hetesen pedig már teljesen önállóak. Kirepülésük után csapatokba verődve együtt keresgélnek táplálékot a nádasban. Hazánkban 5400-6300 pár közé tehető a barkóscinegék száma.